

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 014424 18 Uvp
Banjaluka, 27.08.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Vesne Antonić, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Strahinje Ćurkovića, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Grada P. koga zastupa Gradonačelnik M.Đ. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ...od 10.03.2014. godine tužene Uprave..., u predmetu utvrđivanja prava svojine po osnovu privatizacije državnog kapitala u preduzećima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 014424 14 U od 30.01.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.08.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Objasnenje

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbačena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Uprave...P.J. P. broj 21.35/476-9/13 od 23.12.2013. godine. Tim prvostepenim rješenjem se u tački 1. dispozitiva utvrđuje da je T. a.d.P. stekla pravo svojine privatizacijom državnog kapitala u D.P.T. P. izvršenom pred Direkcijom za privatizaciju R.S. na nepokretnostima označenim kao dva poslovna prostora, i to poslovni prostor internog naziva Zeko koji se nalazi prizemlju poslovno stambene zgrade P+S, ležeće na k.č. broj 13/15, zvana G. sa k. u površini od 244 m² (kao zemljišno knjižno tijelo I), te zgrada bez zemljišta (kao zemljišno - knjižno tijelo II) upisano kao državna svojina na zemljištu, a svojina na kući u korist R.M. iz Z., što se po novom premjeru odnosi na k.č. broj 2038/2 zvana Ul. M.T., kuća u površini od 195 m² upisana u posjedovni list broj 3048 k.o. P. kao suposjed T.a.d. P. sa 1/3 dijela i Grada P. sa 2/3 dijela, a prema trocrtu objekta sačinjenog od strane Agencije G. taj poslovni prostor se nalazi u prizemlju zgrade ležeće na k.č. broj 2038/2 k.o. P. u površini od 119,84 m²; kao i poslovni prostor internog naziva Željezara koji se nalazi u prizemlju poslovno stambene zgrade P+S ležeće na k.č. broj 13/13, dvorište (zemljišno-knjižno tijelo I) i kuća bez zemljišta (zemljišno knjižno tijelo II) u površini od 273 m², zemljišno knjižno tijelo I je upisano u korist državne svojine a zemljišno knjižno tijelo II kao suvlasništvo M.V.M., M.I. pokojnog J., M.J. pokojnog J., M.R. pokojnog Š. i T.D. rođene B., svi sa po 1/5 dijela, svi nepoznatog boravišta, a po novom premjeru se odnosi na k.č. broj 2038/4, zvana Ul. M.T., kuća u površini od 279 m², upisana u posjedovni list broj 3048 k.o. P., kao suposjed T.a.d. P. sa 1/3 dijela i Grad P. sa 2/3 dijela, a prema tlocrtu objekta koji je sačinila pomenuta Agencija, predmetni poslovni prostor se nalazi u prizemlju zgrade ležeće na k.č. broj 2038/4 k.o. P. u površini od 82,22 m². Tačkom 2. dispozitiva prvostepenog rješenja se utvrđuje da će se na tim poslovnim prostorima, a po zahtjevu zainteresovane stranke, upisati pravo svojine u korist T.a.d.P. sa 1/1 dijela u Knjigu uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža, i to poslovni prostor Zeko u list broj 550 k.o. P., a poslovni prostor Željezara u list broj 551 k.o. P.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupila tužena kada je osporenim aktom, pozivom na odredbu člana 224. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu ZOUP), odbacila žalbu tužioca Grada P. izjavljenu protiv prvostepenog rješenja P.J. P. broj 21.35/476-9/13 od 23.12.2013. godine, jer se radi o žalbi izjavljenoj od neovlašćenog lica. Ovo stoga što se u konkretnoj upravnoj stvari radi o postupku utvrđivanja prava svojine na nepokretnostima stečenog privatizacijom državnog kapitala u preduzećima, provedenog po zahtjevu T. P. u smislu člana 8a. stav 1. i 2. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 i 28/13 - u daljem tekstu Zakon), a u kojem postupku shodno stavu 3. iste zakonske odredbe su stranke samo podnosilac zahtjeva, ovdje T.a.d. P. i Pravobranilaštvo R.S., a ne treća lica, pa ni Grad P. koji je u katastarskom operatu sa podnosiocem zahtjeva upisan kao suposjednik ovih nepokretnosti na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja, iako nije u posjedu istih od 1976. godine kada su iste dodjeljene pravnom predniku podnosioca zahtjeva radi obavljanja poslovne djelatnosti. Pri tome se sud u pobijanoj presudi osvrnuo i na okolnost da je konkretni upravni postupak u smislu člana 8a. Zakona pravilno proveden, nakon što su izvedeni svi zakonom propisani dokazi te utvrđeno pravo svojine na ova dva poslovna prostora u korist T. a.d. P., o čemu se već izjasnio Okružni sud u Banjaluci presudom broj 11 0 U 014092 14 U od 14.05.2015. godine, a koji upravni spor je vođen po tužbi Pravobranilaštva Republike Srpske, kao zakonskog zastupanika Republike Srpske i čija je tužba odbijena jer su svi njegovi prigovori vezani za ovaj postupak utvrđivanja prava svojine na predmetnim poslovnim prostorima po osnovu privatizacije državnog kapitala u preduzećima, u korist T. a.d. P., ocijenjeni neosnovanim.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povreda propisa o postupku koje su od uticaja na rješenje stvari, te povrede materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da je pogrešan pravni zaključak nižestepenog suda da u provedenom postupku nije učestvovao, odnosno nije ni trebao učestvovati Grad P. koji se ovdje samostalno zastupa shodno članu 20. Zakona o Pravobranilaštvu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 16/05 -78/11), jer je taj organ u provedenom postupku zastupao Republiku Srpsku, a u prilog pogrešnom zaključku nižestepenog suda tužilac se poziva na presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 010727 12 U od 14.03.2014. godine i broj 11 0 U 013964 14 U od 27.02.2015. godine, u kojima je između ostalog navedeno da bez obzira na sadržaj odredbe člana 8a. stav 3. Zakona, nije prihvatljiv stav organa da u upravnom postupku ove vrste, a shodno opštim odredbama ZOUP, ne učestvuje lice koje je u katastarskom operatu upisano kao posjednik predmetnih nepokretnosti, a u konkretnom slučaju su na istim kao suposjednici upisani Grad P. sa 2/3 dijela i T. a.d.P. sa 1/3 dijela. U prilog ujednačavanja sudske prakse poziva se i na odluku Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 010470 14 Uvp od 26.05.2016. godine koja je donesena u činjenično identičnom predmetu, a u kojoj je utvrđeno da se na nepokretnostima na kojima su neriješeni imovinsko-pravni odnosi ne može po članu 8a. Zakona utvrđivati pravo svojine, nego spor treba raspraviti i riješiti pred nadležnim sudom. Zbog navedenog predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu ukine, te predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužena nije dala odgovor na zahtjev, iako joj je isti uredno dostavljen dana 01.03.2018. godine

T.a.d. P., zainteresovano lice u ovom upravnom sporu, dostavila je odgovor na zahtjev u kojem navodi da je isti neosnovan i da je pobijana presuda zasnovana na pravilnom tumačenju

odredbe člana 8a. Zakona u pogledu učešća stranaka u predmetnoj upravnoj stvari, a koji zakon je *lex specialis* u odnosu na ZOUP. U tom smislu ističe da nisu od uticaja navodi tužioca vezani za stavove iz nekih drugih presuda Okružnog suda Banjaluka., sa konačnom napomenom da je stav zainteresovanog lica da je cilj ovog zahtjeva samo odugovlačenje postupka i onemogućavanje njega u ostvarivanju prava na ovim poslovnim prostorima koja su mu zakonito priznata rješenjem prvostepenog organa broj 21.35/476-9/13 od 23.12.2013. godine. Zbog svega predlaže da ovaj sud zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba protiv osporenog akta tužene od 10.03.2014. godine, jer isti nije zasnovan na povredi pravila postupka i pogrešnoj primjeni materijalnog prava, kako to neosnovano iznosi tužilac u zahtjevu. Suštinska tvrdnja tužioca da je u provedenom upravnom postupku utvrđivanja prava svojine po osnovu privatizacije državnog kapitala u preduzećima, morao učestvovati on kao upisani suposjednik nepokretnosti, u direktnoj je suprotnosti sa odredbom člana 8a. Zakona koji je *lex specialis* u odnosu na ZOUP, a koja odredba propisuje da na osnovu službene evidencije o izvršenoj privatizaciji državnog kapitala u preduzećima po odredbama Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 24/98, 62/02, 38/03 i 109/05) i odredbama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 14/98), Investiciono-razvojna banka Republike Srpske a.d. Banjaluka, po zahtjevu preduzeća, izdaje uvjerenje kojim se označavaju nepokretnosti onako kako su u početnom bilansu stanja (program privatizacije) označene i iskazane u imovini preduzeća koje je bilo predmet izvršene privatizacije (stav 1.). Na osnovu uvjerenja iz stava 1. ovog člana, zemljišno-knjižne, katastarske dokumentacije i izvoda iz sudskog registra o osnivanju preduzeća, a po zahtjevu preduzeća, Republička uprava za geodetske i imovinsko - pravne poslove sprovodi postupak i nakon izvršenog uviđaja i izjašnjenja od strane lica geodetske struke u pogledu identifikovanja zemljišta ispod objekta i zemljišta neophodnog za redovnu upotrebu objekta, a po potrebi i izjašnjenja vještaka druge struke, donosi rješenje kojim se odlučuje o pravu svojine podnosioca zahtjeva na objektu koji je bio predmet privatizacije i na zemljištu neophodnom za redovnu upotrebu tog objekta (stav 2.), dok (stav 3.) propisuje da su stranke u ovom postupku preduzeće iz stava 1. ovog člana i Pravobranilaštvo Republike Srpske.

Pravilnim tumačenjem ove odredbe zakona kakvo je dao nižestepeni sud u pobijanoj presudi, sasvim je jasno da Grad P. koji se vodi kao suposjednik predmetnih nepokretnosti u katastarskom operatu i to na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja, a koji nije u posjedu nepokretnosti od 1976. godine kada su iste dodjeljene pravnom predniku zainteresovanog lica T.a.d. P. radi obavljanja poslovne djelatnosti (o čemu se u spisu zatiču dokazi) nije imao, niti mogao imati svojstvo stranke u ovom upravnom postupku, zbog čega je njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja broj 21.35/476-9/13 od 23.12.2013. godine odbačena kao izjavljena od neovlašćenog lica.

Ovo pravilno zaključivanje nižestepenog suda ne mogu dovesti u sumnju stavovi iz drugih presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 010727 12 U od 14.03.2014. godine i broj 11 0 U 013964 14 U od 27.02.2015. godine, koje kao prvo nisu obavezujuće za sud i koje se pri tom odnose na drugačiju činjeničnu i pravnu situaciju. U tom smislu nije osnovano ni pozivanje tužioca na presudu (ovog) Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 010470 14

Uvp od 26.05.2016. godine koja se bavila drugim pravnim pitanjima, odnosno utvrđivanjem prava svojine na nepokretnostima koje su u postupku privatizacije označene kao sporne, te je iznijet zaključak da se u takvom slučaju spor između zainteresovanih stranaka mora raspraviti i riješiti pred nadležnim sudom. No, i kad se prihvati tumačenje tužioca vezano za stav iz presude ovog suda broj 11 0 U 010470 14 Uvp od 26.05.2016. godine, onda se mora imati u vidu nesporna okolnost da je u pogledu predmetnih nepokretnosti (u uvodu označenih poslovnih prostora) parnični postupak koji je vođen po tužbi Grada P. protiv tužene T.a.d. P., okončan u korist T.a.d. P., pravosnažnom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 094623 11 Ps od 09.02.2016. godine koju je sa klauzulom pravosnažnosti stavljenom dana 14.02.2017. godine nižestepenom sudu dostavila T.a.d. P. uz podnesak od 09.06.2017. godine, koje sve isprave se zatiču u sudskom spisu.

U konačnom, o pitanju koje je ovdje jedino sporno, a tiče se učešća Grada P. u konkretnom upravnom postupku pokrenutom po zahtjevu T.a.d. P. u smislu člana 8a. Zakona, radi sticanja prava svojine na poslovnim prostorima naziva Zeko i Željezara, već se izjasnio Okružni sud u Banjaluci presudom broj 11 0 U 014092 14 U od 14.05.2015. godine, potvrđena odlukom ovog suda broj 11 0 U 014092 15 Uvp od 21.03.2018. godine, kojom su ovi identični navodi koje je iznijelo Pravobranilaštvo R.S. u posebnoj tužbi kao zakonski zastupnik R.S., odbijeni kao neosnovani, što je sve pravilno zaključio i nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakornitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Vesna Antić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić